

En l'hora fosca de trenc d'alba

Carta de Pere Casaldàliga 2003

Ja portem dos anys del nou segle XXI i el Món continua sent cruel i solidari, injust i esperançat. Encara hi ha guerra i hi ha imperi, i l'imperi ha inventat la guerra preventiva.

Encara el Món es divideix, si més no, en tres: Primer, Tercer i Quart.

La fam, la pobresa, la corrupció i la violència han augmentat; però han augmentat també la consciència, la protesta, l'organització, la voluntat explícita d'alternativitat.

Aquell segell **místic** que Rahner profetitzava per a aquest segle nou apareix, sens dubte, amb molts rostres, en confusió i en diàleg també. Les Religions són cada cop més pluralisme religiós, i hauran de ser convivència i intercanvi. La fe es refracta en mil noms i mil recerques, i la fe convivida fraternalment serà el gran suport de l'esperança humana.

Déu, el tenim a la vista. Tenim a la vista la Humanitat nova.

Hi ha una creixent, incontrolable, ànsia de canvi. En missatges i fòrums i plataformes la consigna bàsica és: "Volem una altra cosa!". Volem un altre Món, perquè un altre Món és possible, i és necessari i urgent. Un Món u, sense primers ni tercers, sense imperis i sense genocidis, sense lucre sanguinari i sense exclusions desesperants. Volem una altra Amèrica, diem concretament aquí; sense dominacions i sense *alcas**, en fraterna Unió. Volem una altra Església també, sense "classes", sense centralismes, sense renyines de denominacions.

En el Món aquesta voluntat de canvi s'expressa simbòlicament en el Fòrum Social Mundial i en els fòrums regionals. En la nostra Amèrica, el canvi més significatiu s'anomena ara Lula, amb projecció d'esperança per a tot el Continent. En l'Església les inquietuds estan convergint en la proposta d'un procés conciliar, que pot semblar inoportuna a certs esperits involucionistes, i que tanmateix tradueix molt eclesialment la voluntat multitudinària de ser i de fer una altra Església: més al costat dels pobres del Regne, més inculturada, més samaritana, més sinodal, més corresponsable. No és cap inoportunitat somiar amb el Concili Vaticà III, o amb el Mèxic I, o amb el Bombai ben asiàtic...

La veritat és que estem cansats de dominació i de falta de transparència, en les diferents esferes públiques i en les secretes esferes personals. Aquest Món nostre i aquest petit cor nostre —tan dolents, pel que sembla— porten una profunda càrrega de bona voluntat, de set de Veritat, de fam de Vida i de Déu. Els signes dels temps, malgrat tants antisignes, són més aviat lluminosos, esperançadors. Com diu el proverbi sefardita, "l'hora més fosca és just abans de trenc d'alba..."

En aquesta Prelatura de São Félix do Araguaia, la nostra adolescent Església particular, també estem de canvi. Aquest any compleixo jo els 75 i, com és de rigor canònic, renuncio a la mitra. Hem tingut en els últims mesos un període bastant fecund de "transició", amb les Assemblees regionals i la promulgació del *Manual* —objectiu, actituds, normes— que és referent i guia de la nostra "caminhada".

En aquesta hora i amb aquesta breu circular, vull agrair, en nom de tot el Poble de la Prelatura i de tot l'Equip Pastoral, la solidaritat, la col·laboració, la presència, gratuïta i incondicional, de tantes amistats i institucions que vénen acompanyant-nos i fent possible la nostra missió i les seves estructures de servei. En primeríssim lloc, recordem evidentment els/les agents de pastoral que aquí han aguantat "el pes del dia i de la calor", i m'han aguantat a mi. La llista, d'agents i amistats, és massa llarga per citar-los nom per nom. Déu els té escrits a tots en el Llibre de la Vida. Algunes amistats i entitats ens estant acompanyant des de la primera hora i sobretot ens han acompanyat en les hores de la repressió i de la incomprensió. Jo sé que les nostres amistats i aquestes entitats —vosaltres, vostès— continuaran sent amistat, solidaritat, presència, per a la Prelatura de São Félix do Araguaia. Som ja tots/totes gent de casa, empresa de família, una parcel·la, petita però estimulante, del Regne de Déu "entre l'Araguaia i el Xingu, el Parà i el Travessão".

Personalment em sento com qui espera en una parada de bus, sense saber ben bé ni l'hora ni el destí immediats, però, en qualsevol cas, sabent que continuarem en comunió l'humil viatge humà cap a la Casa paterno/maternal.

El proverbi sefardita parla de la llum d'abans de trenc d'alba; un proverbi universal diu que a l'hora del crepuscle cap llum no ofusca... Faig meus en aquesta hora uns versos de "L'home de la Manxa", que em tradueixen expressivament:

*"Somiar un altre somni impossible.
Lluitar quan és fàcil cedir.
Vèncer l'enemic invencible.
Negar quan la regla és vendre.*

*Quantes guerres hauré de vèncer per una mica de pau!
I demà, si aquest sòl que he besat
esdevingués el meu llit i perdó,
sabré que ha valgut la pena delirar
i morir de passió".*

I en aquesta hora, i a totes les hores, valgui sobretot la consigna que les Germanetes de Jesús ens han recordat, celebrant en la Prelatura els seus 50 anys de presència enmig del poble Tapirapé: "Cridar l'Evangeli amb la vida".
No ens acomiadem. Continuarem units, en el Pau militant del Regne.

Pere Casaldàliga

(*) **ALCA** és una sigla de "Área de Libre Comercio de las Américas". Casaldàliga l'utilitza amb minúscula i plural com podia haver escrit onus, faos, (derivats d'ONU, FAO, etc). *Nota del traductor.*